Stížnost domáhající se ochrany subjektivního práva, kteréž — jak vyloženo — stěžovatelům nepříslušelo, bylo tudíž zamítnouti jako bezdůvodnou.

Č. 581.

Zabírání bytů: * Nařídil-li úřad doplnění žádosti za schválení smlouvy nájemní, nepřetrhuje se tím osmidenní lhůta v § 2 zák. ze dne 30. října 1919 č. 592 sb. z. a n. stanovená.

(Nález ze dne 11. listopadu 1920 č. 10.523.)

Věc: Ignác Hecht a Mořic Weisz v Bratislavě proti společnému bytovému úřadu v Bratislavě o neschválení nájemní smlouvy a zabrání bytu.

Výrok: Naříkané rozhodnutí zrušuje se pro nezákonnost.

Důvody: Naříkaným rozhodnutím nebyla schválena smlouva nájemní uzavřená mezi stěžovateli o byt a byt ten byl současně zabrán.

O stížnosti do rozhodnutí toho podané uvážil nejvyšší správní soud:

Dle § 2 zákona ze dne 30. října 1919 č. 592 sb. z. a n., neobdržel-li pronajímatel rozhodnutí společného bytového úřadu do 8 dnů po té, kdy mu podal nebo doporučeně odeslal oznámení o pronájmu bytu, pokládá se nájemní smlouva za schválenou. Nesporno jest, že oznámení o pronájmu bytu, o nějž jde, bylo u žalovaného úřadu podáno dne 24. července 1920. Stěžovatelé tvrdí, že jim rozhodnutí úřadu, proti němuž svou stížností brojí, bylo doručeno dne 3. srpna, tedy desátého dne. Toto přednesení tvoří část skutkového děje, tvořícího základ pro rozhodnutí nejvyššího správního soudu, a musí soud ten k němu hleděti a nemá příčiny považovati je za nesprávné, pokud neodporuje spisům nebo pokud nebylo žalovaným úřadem vyvráceno. Ze spisů je pouze patrno, že rozhodnutí to bylo dne 1. srpna expedováno, nikoli však, kdy bylo straně doručeno. Ve směru tom uvádí žalovaný úřad, že na doručném lístku jsou sice podpisy stran, nikoli však datum doručení, že však doručný orgán tvrdí, že doručení stalo se ještě 1. srpna nebo nejpozději dne 2. srpna. Doručným lístkem, průvodním prostředkem určeným k podání důkazu o doručení, tvrzení stěžovatelů tudíž vyvráceno není. Pokud by pak šlo o důkaz, jímž žalovaný úřad nedostatek ten míní nahraditi, totiž o výpověď doručného orgánu, je patrno, že orgán ten s naprostou určitostí, které by v tomto případě vzhledem k tvrzení stěžovatelů bylo k podání důkazu třeba, okolnost, o niž jde, prokázati nemůže, připouštěje za den doručení dvě různá data a to ještě v době doručení bezprostředně následující (výměr žalovaného úřadu dovolávající se jeho udání, pochází ze 7. srpna), a kdy tedy bylo by lze očekávati, že jeho paměť bude mu dostatečnou pomůckou, aby o sporné okolnosti mohl se bezpečně a spolehlivě vysloviti.

Výpověď ta proto nestačí, aby seslabila nebo vyvrátila věrohodnost tvrzení stěžovatelů, že doručení stalo se až dne 3. srpna a musí nejvyšší správní soud tvrzení to jako součást skutkového zjištění položiti za základ svému rozhodnutí.

Dle toho stěžovatelé obdrželi rozhodnutí žalovaného úřadu až desátého dne, tudíž po uplynutí lhůty v § 2 citovaného zákona stanovené. Uplynutí lhůty té založilo však dle citovaného zákonného ustanovení určité právní účinky, že totiž oznámená smlouva nájemní pokládá se za schválenou, a nastal tím právní stav, jehož mocí vzešla stranám práva se schválením smlouvy té spojená. Tento právní stav měniti a do nabytých takto práv účastníků zasahovati nemůže úřad, jehož pravomoc v tomto směru je citovaným zákonem časově obmezena, jakmile lhůta uplynula, a jest tudíž každý úkon jeho po této době v tomto směru provedený protizákonný.

Naříkané rozhodnutí, jímž úřad teprve po uplynutí oné lhůty vůči stranám prohlásil, že nájemní smlouvy mezi nimi uzavřené neschvaluje, příčí se tudíž zákonu, pročež bylo je dle § 7 zákona o správním soudě zrušiti, aniž nejvyšší správní soud měl důvod uvažovati ještě o dalších námitkách stěžovatelů.

Poněvadž pak zabrání bytu opírá se pouze o neschválení nájemní smlouvy (§ 2, odst. 4), bylo naříkané rozhodnutí důsledně zrušiti i pokud jde o toto zabrání, jehož základ objevil se býti nezákonným.

Nejvyšší správní soud nesdílí právní názor žalovaného úřadu, že předběžným vyřízením žádosti směřujícím k předložení dokladů, jež za potřebné pokládal, nastalo přetržení lhůty té, která prý pak počala znovu běžeti. Názor ten nenalézá opory v zákoně; naopak z kategorického znění zákona o lhůtě té, spojené s následky tak vážnými, jako jest zánik pravomoci úřadu uplynutím lhůty té jest souditi, že zákonodárce takového přetržení lhůty a prodloužení její přes dobu výslovně stanovenou na mysli neměl, ježto by jinak příslušné ustanovení byl pojal do zákona.

Náleží tudíž žalovanému úřadu vždy, aby potřebné šetření (§ 11 cit. zákona) provedl ve lhůtě stanovené, aby rozhodnutí své včas ještě mohl vynésti a doručiti, při čemž ovšem z nedostavení se účastníků nebo z včasného nepředložení žádaných dokladů může dovozovati důsledky, pokud jde o meritorní rozhodnutí ve věci, o niž jde.

Pokud žalovaný úřad uvádí, že stěžovatelé vyrozuměni byli o rozhodnutí úřadu také ústně, neuvádí ani, kdy se tak stalo a stalo-li se tak v 8denní lhůtě zákonem stanovené, a odpadá tudíž potřeba řešiti otázku, pokud by takové ústní vyrozumění nahraditi mohlo doručení písemného vyhotovení úředního výroku.

Č. 582.

Zabírání bytů: * Místností, jichž pronajmutí bylo úřadem výslovně nebo mlčky schváleno, nelze zabrati na podkladě skutkových okolností, které byly až do schválení smlouvy nájemní úřadem zjištěny.

(Nález ze dne 11. listopadu 1920 č. 10.688.)

Prejudikatura: viz nález č. 370.

Věc: Eugenie Weissová v Brně a soudr. proti společnému bytovému úřadu v Brně o neschválení nájemní smlouvy a zabrání bytu.